

Quickscan flora en fauna inclusief stikstofberekening

De Savornin Lohmanstraat te Almelo

Projectnummer:	203102
Datum:	24-3-2022
Projectleider:	M. van der Heide
Opgesteld:	M. van der Heide en M. Leenen
Gecontroleerd:	N. Blok

De gemeente Almelo is voornemens om op vijf locaties in Almelo woningbouw te realiseren. Elke locatie wordt separaat uitgewerkt. Onderhavige rapportage betreft de locatie aan De Savornin Lohmanstraat.

Voor de realisatie van deze ontwikkeling is een toetsing van de plannen aan natuurwetgeving en -beleid noodzakelijk. Met deze toetsing moet duidelijk worden hoe de ontwikkeling gerealiseerd kan worden binnen de kaders van de Wet natuurbescherming.

De eerste stap in deze toetsing is de quickscan flora en fauna. De quickscan richt zich op het verkrijgen van een geïnformeerd beeld van de mogelijke consequenties vanuit de natuurwetgeving en -beleid. Op basis daarvan worden uitspraken gedaan over de (mogelijke) effecten van de voorgenomen ontwikkeling en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen.

Huidige situatie en ontwikkeling

Het plangebied is gelegen aan De Savornin Lohmanstraat te Almelo (gemeente Almelo, provincie Overijssel) en is kadastraal bekend sectie A, nummer 7072. Het plangebied bestaat uit braakliggend terrein. Het groen binnen het plangebied bestaat uit ingezaaid gras. Langs de noordrand is enige vegetatie aanwezig, op de grens met de tuinen. Het betreffen onder andere laurier en Rododendron. Aan de zuidgrens, buiten het plangebied, staan een aantal bomen. Het plangebied wordt aan de oost-, zuid- en westzijde omgrensd door respectievelijk de Schaepmanlaan, de Savornin Lohmanlaan en de Aalderinksingel. Aan de noordzijde grenst het plangebied aan de achtertuinen van de woningen aan de Parallelweg. In alle windrichtingen bestaat de omgeving voornamelijk uit woningen. Circa 105 m noordelijker bevindt zich het kanaal Almelo – De Haandrik. Ten zuiden van het plangebied bevinden zich een aantal vijvers. Binnen het plangebied zelf zijn geen watervoerende elementen aanwezig. Ook verlichting is afwezig, enkel aan de aangrenzende straten zijn straatlantaarns aanwezig. Het dichtstbijzijnde grotere aaneengesloten groen betreft het groen rond begraafplaats Groenendaal, circa 680 m ten zuiden van het plangebied. Het plangebied omvat de Amersfoortcoördinaten X 240.735 en Y 486.720. Afbeelding 1 geeft de topografische ligging van het plangebied. In afbeelding 2 is een luchtfoto van het plangebied weergegeven. Afbeelding 3 t/m 5 geven een impressie van het plangebied ten tijde van het veldbezoek (d.d. 3 maart 2022).

De Savornin Lohmanlaan, Almelo

Plangebied

Afbeelding 1. Topografische ligging van het plangebied (ESRI, 2022).

De Savornin Lohmanlaan, Almelo

Plangebied

Afbeelding 2. Luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving (ESRI, 2022).

Afbeelding 3. Het plangebied gezien vanuit de zuidwesthoek kijkend richting het oosten (links) en het noorden (rechts).

Afbeelding 4. Opgaande vegetatie op de grens tussen het plangebied en de aangrenzende tuinen (links) en zicht over het plangebied vanuit de noordwesthoek (rechts).

Afbeelding 5. Bebouwing van de aangrenzende erven (links) en vijvers ten zuiden van het plangebied (rechts).

De gemeente Almelo is voornemens acht woningen te realiseren binnen het plangebied. Het betreffen woningen opgebouwd uit drie woonlagen, met een plat dak en dakterras. Tevens worden 19 parkeerplaatsen gerealiseerd. Het groen in de noordoosthoek blijft behouden, hier wordt ook een wadi gecreëerd. Langs de west- en noordzijde wordt nieuw groen gerealiseerd. Allereerst wordt de locatie bouwrijp gemaakt. In afbeelding 6 is de beoogde toekomstige situatie weergegeven.

Programma

1 x rij van 8 rijwoningen
(5 lagen met plat dak,
verdiepingen 7m diep)
8 woningen totaal

Parkeerbalans

parkeernorm: 2,5
koop-tussen-woekwoning
rest-bebouwde kom matig stedelijk
aandeel bezoekersparkeerp.l.: 0,5
 $8 \times 2,5 = 18,4 \text{ p.p.} = 19 \text{ p.p.}$
Totaal 19 p.p.

5 lagen met plat dak:
- stevige wand als basisrigging van de grote open ruimte
- verspringingen in hoogte en diepte
- misstelling dakterras voor en achter

Afbeelding 6. Nieuwe, beoogde situatie van het plangebied (Hegeman Projectontwikkeling BV, 2022).

Methode

Bureauonderzoek

Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van landelijke, provinciale en regionale verspreidingsinformatie. De landelijke verspreidingsinformatie uit de NDFF is geraadpleegd om na te gaan voor welke soorten het plangebied een functie heeft. Eveneens is gebruik gemaakt van gegevens uit atlasen om na te gaan of nabij het plangebied in het verleden beschermde soorten zijn aangetroffen.

Veldbezoek

Op basis van een eenmalig veldbezoek is de situatie beoordeeld op de geschiktheid voor de verwachte soorten/soortgroepen beoordeeld. Het veldbezoek is op 3 maart 2022 uitgevoerd door M. van der Heide, ecologisch adviseur van Eelerwoude. De weersomstandigheden waren gunstig: 6 °C, droog en onbewolkt weer en een windkracht van 2 Bft. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopen onderzoek). Daarnaast zijn aangetroffen belangwekkende soorten genoteerd.

Bescherming van gebieden

Niet stikstof-gerelateerde effecten:

Natura 2000-gebieden worden beschermd door de Wet natuurbescherming, onderdeel gebieden. Op ruim 7,6 kilometer afstand ligt het meest nabije Natura 2000-gebied Wierdense Veld. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied en de aard van de ruimtelijke ontwikkeling worden negatieve effecten op beschermde natuurwaarden van het Natura 2000-gebied niet verwacht. Er is geen aanleiding voor een verdere toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming, onderdeel gebieden.

Stikstof-gerelateerde effecten

Eelerwoude heeft voor deze ontwikkeling een stikstofberekening uitgevoerd. Deze toetsing is hieronder verder uitgewerkt.

Wettelijk kader

Binnen Natura 2000 worden de meest waardevolle natuurgebieden in Europa beschermd om de hierin voorkomende biodiversiteit te behouden. Om deze biodiversiteit te beschermen is in 1979 de vogelrichtlijn opgesteld en in 1992 de habitatrictlijn. Alle Europese lidstaten wijzen specifieke vogelrichtlijn of habitatrictlijn gebieden aan als onderdeel van deze Natura 2000-gebieden. Per Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelen bepaald van doelsoorten of habitattypen welke gericht zijn op het behouden, uitbreiden of verbeteren van deze soorten of habitattypen. De bescherming van deze vogel- en habitatrictlijn gebieden zijn in Nederland juridisch vertaald in de Wet natuurbescherming. Bij nieuwe plannen en projecten is het van belang dat deze instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden niet negatief worden aangetast.

Eén van de mogelijkheden waarbij sprake is van aantasting van deze instandhoudingsdoelen is via stikstofdepositie. Stikstofdepositie veroorzaakt vermisting en verzuring op habitattypen binnen Natura 2000-gebieden en kan ervoor zorgen dat instandhoudingsdoelen niet worden gehaald. Een stikstofberekening dient te worden uitgevoerd om te bepalen of de voorgenomen plannen een significante stikstofdepositie veroorzaken op habitattypen van veelal omliggende Natura 2000-gebieden.

Wet Stikstofreductie en Natuurverbetering

Op 1 juli 2021 zijn de Wet en het besluit Stikstofreductie en Natuurverbetering¹ in werking getreden. Dit betekent dat vanaf dat moment er geen vergunningplicht is voor een groot aantal projecten met een tijdelijke stikstofuitstoot. Dat betekent dat de stikstofdepositie veroorzaakt door de bouw van woningen niet vergunningplichtig is en dat hiervoor een stikstofberekening niet noodzakelijk is. De stikstofdepositie tijdens de gebruiksfase van de woningen is wel vergunningplichtig, waardoor hiervoor dus wel een stikstofberekening benodigd is.

In bijlage 1 staat het wettelijke kader van de Wet stikstofreductie en natuurverbetering nader beschreven.

Methodiek stikstofdepositie gebruik woningen

Om de hoeveelheid stikstofdepositie op de aangewezen habitattypen en leefgebieden van aangewezen soorten (de instandhoudingsdoelen) te berekenen, wordt gebruik gemaakt van AERIUS-Calculator 2021.

De woningen zullen zonder gasaansluiting worden gebouwd. Derhalve wordt er alleen een stikstofuitstoot in de gebruiksfase verwacht door de vervoersbewegingen die de woningen met zich meebrengen. Hiervoor zijn de getallen conform CROW-rapport 381 (CROW, 2022) aangehouden.

Aan De Savornin Lohmanstraat worden 8 rijwoningen gebouwd. Deze liggen in de rest bebouwde kom, matig stedelijk gebied. Voor deze koopwoningen geldt een verkeersgeneratiecijfer van 6,7-7,5 per woning per dag (gemiddeld 7,1).

Dit betekent dat er $8 * 7,1 = 56,8$ rijbewegingen zijn per dag. Daarnaast is er rekening gehouden met 1 vrachtwagenbeweging per dag (o.a. vuilniswagens).

In tabel 1 is weergegeven hoe deze vervoersbewegingen in de nieuwe situatie zijn opgebouwd en wat de invoergegevens zijn voor de gebruiksfase.

Tabel 1: Invoergegevens gebruiksfase AERIUS.

Vervoersbewegingen	Vervoersbewegingen	p/eenheid	Soort bron
Personenauto's	57	Per dag	Lijn 1
Vrachtauto's	1	Per dag	Lijn 1

¹ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2021-287.html>

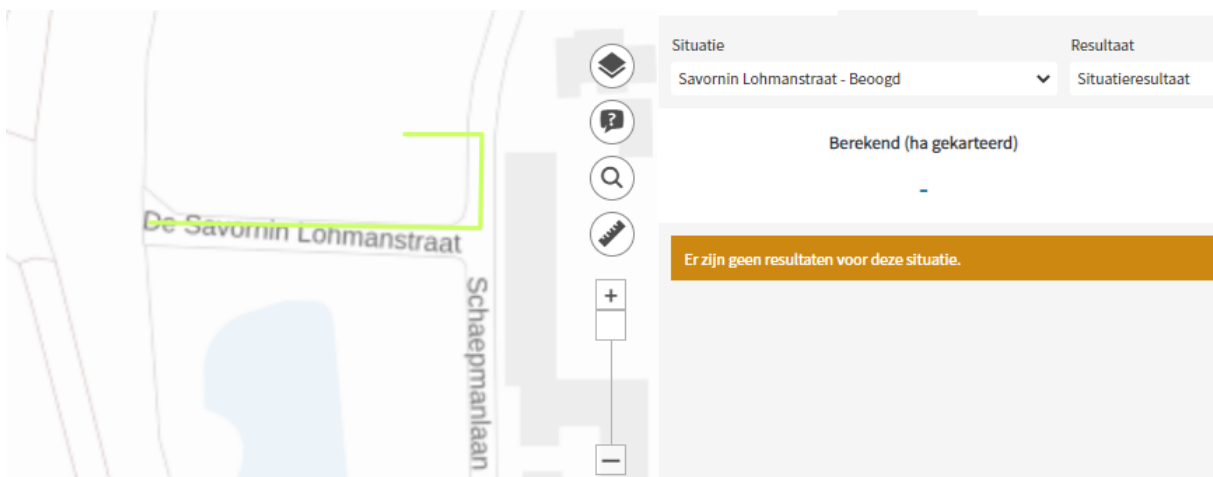
Afbeelding 7: Rijroute van en naar de woningen via de Schaepmanlaan en De Savornin Lohmanstraat richting het westen

De rijroute van 8 woningen loopt via de Schaepmanlaan naar De Savornin Lohmanstraat richting het westen. Bij de kruising met de Aalderinkssingel zijn de rijbewegingen opgegaan in het heersende verkeersbeeld.

Uitkomsten

Met AERIUS-Calculator, versie 2021 is de stikstofdepositie berekend voor de nieuwe gebruiksfase van 8 woningen. Het resultaat van de berekening is: "Er zijn geen resultaten voor deze situatie" (afbeelding 8). Het rekenmodel rekt tot 0,0049 mol uit: 0,0049 mol en minder geeft het rekenmodel aan als niet hoger dan 0,00 mol. De stikstofdepositie is in dit geval minder dan 0,005 mol/hectare/jaar. Men kan hierdoor spreken over een niet significante stikstofdepositie. Dit betekent dat het in gebruik nemen van de 8 woningen en de daarbij behorende vervoersbewegingen geen invloed heeft op de instandhoudingsdoelen van N2000-gebieden.

Zie hiervoor ook de rapportage AERIUS in bijlage 2.

Afbeelding 8: Berekeningsresultaat gebruik 8 woningen aan de Savorninstraat Lohmanstraat Almelo (24-2-2022).

Conclusie

Aan de hand van de stikstofberekening worden de volgende conclusies getrokken:

- De eventuele stikstofdepositie veroorzaakt in de bouwfase van de woningen is door de tijdelijkheid niet vergunningplichtig en is daarom niet uitgerekend.
- De nieuwe gebruiksfase van de 8 woningen hebben een niet significante stikstofdepositie van 0,00 mol/ha/jaar tot gevolg.
- Een vergunning Wet natuurbescherming, onderdeel stikstof is niet aan de orde voor de bouw en het gebruik van de acht woningen.

Bescherming van houtopstanden

Er worden binnen het plangebied geen bomen gekapt. Een nadere toetsing van houtopstanden is daarom niet noodzakelijk.

Nederlands Natuurnetwerk (NNN)

Het plangebied en het omliggende gebied maken geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur). Nadere toetsing is niet aan de orde.

Bescherming van soorten

De Wet natuurbescherming onderdeel soorten gaat over de bescherming van ongeveer 500 planten- en diersoorten, van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij-principe'). De wet verbiedt onder meer om beschermde soorten (opzettelijk) te verstoren, doden, vervoeren, bezit en handel. Onder bepaalde voorwaarden mogen deze handelingen wel uitgevoerd worden. U heeft dan een ontheffing of vrijstelling nodig of u werkt conform een gedragscode.

De beschermde soorten zijn verdeeld in drie beschermingsregimes:

- Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn
Alle vogels en vogels waarvan de nesten het hele jaar zijn beschermd
- Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn;
- Beschermingsregime "andere soorten"

Planten

Het plangebied bestaat grotendeels uit ingezaaid gras, met enkel wat opslag van middelste teunisbloem en langs de aangrenzende tuinen wat opgaande vegetatie in de vorm van laurier en Rododendronstruiken. Beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen. Gelet op de aanwezige terreintypen, het beheer en de functie van het plangebied wordt het voorkomen van beschermde plantensoorten hier ook niet verwacht. Nader onderzoek en een ontheffingsaanvraag zijn overbodig.

Conclusie: nader onderzoek of een ontheffing Wet natuurbescherming voor beschermde flora is niet aan de orde.

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Op of in de omgeving van het plangebied komen diverse soorten vleermuizen voor. Het betreft onder andere soorten als de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis.

In het plangebied zijn geen gebouwen en bomen aanwezig. In het plangebied zijn dan ook geen verblijfplaatsen van gebouw en boom bewonende vleermuizen aanwezig. Nader onderzoek en een ontheffingsaanvraag zijn overbodig.

Vliegroute en foerageergebied

Het plangebied kan in beperkte mate door vleermuizen gebruikt worden als foerageergebied. Door de open ligging is het slechts matig geschikt. Doordat lijnstructuren ontbreken zijn vliegroutes op voorhand uit te sluiten. Door de aanplant van groen en het creëren van een wadi vormt het plangebied in de toekomstige situatie geschikter foerageergebied. Voor het goed functioneren van het potentiële foerageergebied is het van belang rekening te houden met de wijze waarop verlichting wordt geplaatst, om verstoring te voorkomen of tot een minimum te beperken:

- Gebruik geen uitstralende armaturen (zie kader - Verlichting).
- Voorkom verlichting van wateroppervlakten en eventuele aan te planten vegetatie en bomen. Zo worden potentiële foerageergebieden en verblijven niet verlicht.
- Gebruik alleen verlichting op momenten dat deze daadwerkelijk nodig is.

Conclusie: neem bij het plaatsen van verlichting de maatregelen in acht om verstoring op vleermuizen te voorkomen. Indien dit wordt gedaan is er geen sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming.

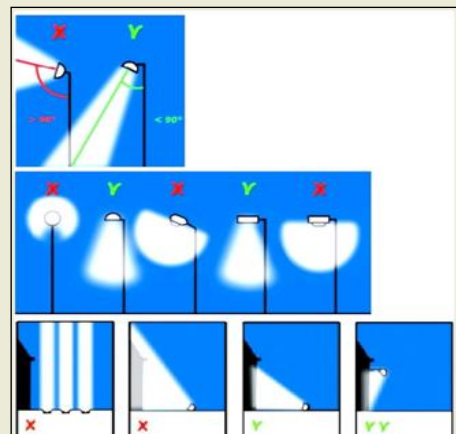
Kader – Verlichting

Een aantal nachtactieve dieren, zoals vleermuizen, uilen en marters, zijn gevoelig voor verlichting. Er zijn soorten die kunstlicht zoveel mogelijk vermijden, zoals de watervleermuis, en er zijn soorten die (in beperkte mate) rond lantaarnpalen jagen, zoals de rosse vleermuis. Bij het plaatsen van verlichting bij in- en/of uitvliegopeningen, vliegroutes en foerageergebieden kunnen barrières ontstaan waardoor de vleermuizen van de verblijfplaatsen, vliegroute en/of foerageergebied afzien.

Er dient te allen tijde rekening gehouden te worden met verlichting, door verlichting tot een minimum te beperken en directe belichting van de omgeving te voorkomen. Neem daarbij de volgende maatregelen:

- verlichting alleen plaatsen waar het echt nodig is;
- verlichting alleen aan op momenten wanneer het nodig is (dynamische verlichting);
- verlaag de hoogte van de lichtmasten zodat boomkronen onverlicht blijven;
- beperk verstrooiing het licht tot een minimum door gebruik van aangepaste armatuur;
- geen verlichting plaatsen bij in- en/of uitvliegopeningen en vliegroutes.

Hiernaast staan enkele voorbeelden om lichtverstrooiing te voorkomen.

Grondgebonden zoogdieren

Soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

Op basis van het aanwezige biotoop, sporen en literatuurgegevens worden ook algemeen voorkomende zoogdieren binnen het plangebied verwacht zoals diverse algemene (spits)muizensoorten. Deze soorten kunnen het plangebied gebruiken als (onderdeel van hun) leef- en foerageergebied. Deze soorten zijn opgenomen in de Wet natuurbescherming en vallen onder het beschermingsregime “andere soorten”. In de provincie Overijssel is voor deze soorten bij een ruimtelijke inrichting een vrijstelling van de ontheffingsplicht opgesteld. Wel geldt voor deze soorten de algemene zorgplicht.

Soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt

Verblijfplaatsen van soorten als de egel, steenmarter en eekhoorn, waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt, zijn op voorhand uit te sluiten door het ontbreken van elke vorm van geschikt leefgebied. Zo ontbreken dekking, gebouwen en bomen. Mogelijk dat enkele soorten, waaronder de egel en steenmarter, incidenteel het plangebied gebruiken om te foerageren of als onderdeel van hun migratieroute. Nader onderzoek en een ontheffingsaanvraag zijn overbodig.

Conclusie: nader onderzoek of een ontheffing Wet natuurbescherming is voor zoogdieren niet aan de orde.

Soorten van de Vogelrichtlijn

Broedvogels

De aangetroffen vogels binnen en direct rondom het plangebied vallen onder de algemene broedvogels van struwelen. Onder andere de volgende vogelsoorten zijn te verwachten in het plangebied: merel, roodborst, heggenmus en winterkoning. Enkel de vegetatie langs de noordrand is geschikt als eventuele nestplaats.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Verblijfplaatsen van vogelsoorten, of aanwijzingen (braakballen of uitwerpselen) hiertoe, die jaarrond van vaste rust- en verblijfplaatsen gebruikmaken, zoals roofvogels en uilen, zijn niet aangetroffen binnen het plangebied. Tevens zijn deze wegens het ontbreken van bebouwing en bomen op voorhand uit te sluiten. Mogelijk nestelen er huismussen en/of gierzwaluwen bij de woningen in de omgeving. Deze eventuele nesten liggen echter dermate ver van het plangebied dat zij geen hinder ondervinden van de voorgenomen ontwikkeling binnen het plangebied. Nader onderzoek en een ontheffingsaanvraag zijn overbodig.

Alle vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming. Voor alle beschermde inheemse (ook algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren vernielen of beschadigen, of nesten van vogels wegnemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Deze verbodsbepalingen kunnen in veel situaties worden voorkomen door versturende werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. De periode van 15 maart tot 15 juli wordt over het algemeen beschouwd als broedseizoen. Indien gewerkt wordt binnen het broedseizoen dient voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelinspectie te worden uitgevoerd door een ecooloog.

Conclusie: nader onderzoek of een ontheffing Wet natuurbescherming is voor vogels niet aan de orde. Bij de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met (in gebruik zijnde) nesten van vogels.

Reptielen

Beschermde reptielen, zoals ringslang, gladde slang, levendbarende hagedis en hazelworm, zijn gebonden aan specifieke terreinen. In het plangebied ontbreekt dergelijk geschikt biotoop zoals heideterreinen, goed ontwikkelde waterlopen en venranden. Er zijn ook geen verspreidingsgegevens bekend van reptielen in en rondom het plangebied (NDFF, 2022).

Negatieve effecten op reptielen zijn dan ook niet aanwezig. Nader onderzoek of een ontheffing Wet natuurbescherming is voor reptielen niet aan de orde.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor reptielen niet noodzakelijk.

Amfibieën

Soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

Een aantal soorten zoals bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad en kleine watersalamander kunnen het plangebied gebruiken als landbiotoop. In het plangebied zelf zijn geen waterelementen aanwezig.

De ingreep zal naar verwachting leiden tot een beperkt verlies van leefgebied van de genoemde (algemeen) voorkomende amfibieën met het beschermingsregime “andere soorten”. Voor deze beschermde soorten is bij een ruimtelijke inrichting door de provincie Overijssel een vrijstelling van de ontheffingsplicht opgesteld.

Soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt

Beschermde soorten amfibieën waarvoor geen vrijstelling geldt, zoals kamsalamander of rugstreeppad, worden niet verwacht in het plangebied vanwege het aanwezige, ongeschikte habitat voor deze soorten. Daarnaast ontbreken waterelementen in het plangebied. Er zijn ook geen verspreidingsgegevens bekend van beschermde amfibieën rondom het plangebied (NDF, 2022). Nader onderzoek en een ontheffingsaanvraag zijn overbodig.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor amfibieën niet noodzakelijk.

Vissen

Binnen het plangebied zijn geen watervoerende elementen (sloten, poelen, enzovoort) aanwezig. Derhalve ontbreekt geschikt leefgebied voor vissen en zijn deze dan ook niet aanwezig. Nader onderzoek en een ontheffingsaanvraag zijn overbodig.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor beschermde vissen niet noodzakelijk.

Ongewervelden

Van de groep ongewervelden (dagvlinders, libellen, kevers, kreeftachtigen en weekdieren) worden beschermde soorten als gevlekte witsnuitlibel, kleine ijsvogelvlinder en grote weerschijnvlinder niet verwacht. Dit door het ontbreken van geschikt habitat, dat onder andere bestaat uit heideterreinen, venranden en krabbenscheervegetaties, en waardplanten als kamperfoelie en boswilg. Er zijn ook geen verspreidingsgegevens bekend van beschermde ongewervelden in en rondom het plangebied (NDF, 2022).

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor beschermde ongewervelden niet noodzakelijk.

Conclusie

Ten aanzien van houtopstanden en het Natuurnetwerk Nederland NNN zijn overtredingen uitgesloten. Nader onderzoek of een ontheffing zijn niet noodzakelijk.

Voor Natura 2000-gebieden geldt dat niet-stikstof gerelateerde effecten zijn uit te sluiten. Voor stikstof-gerelateerde effecten heeft Eelerwoude een stikstofberekening uitgevoerd. Aan de hand van de berekening worden de volgende conclusies getrokken:

- De eventuele stikstofdepositie veroorzaakt in de bouwfase van de woningen is door de tijdelijkheid niet vergunningplichtig en is daarom niet uitgerekend.
- De nieuwe gebruiksfase van de acht woningen hebben een niet significante stikstofdepositie van 0,00 mol/ha/jaar tot gevolg.

Een vergunning Wet natuurbescherming, onderdeel stikstof is niet aan de orde voor de bouw en het gebruik van de acht woningen.

Met betrekking tot vleermuizen dient rekening gehouden te worden met verlichting. Eelerwoude adviseert daarom het volgende:

- Gebruik geen uitstralende armaturen (zie kader - Verlichting).
- Voorkom verlichting van wateroppervlakten en eventuele aan te planten vegetatie en bomen. Zo worden potentiële foerageergebieden en verblijven niet verlicht.
- Gebruik alleen verlichting op momenten dat deze daadwerkelijk nodig is.

Nader onderzoek of een ontheffingsaanvraag zijn niet noodzakelijk.

Met betrekking tot vogels dienen versturende werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te worden gevoerd. De periode van 15 maart tot 15 juli wordt over het algemeen beschouwd als broedseizoen. Indien het perceel binnen het broedseizoen bouwrijp gemaakt wordt dient voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelinspectie uitgevoerd te worden.

Indien rekening wordt gehouden met broedende vogels en verstoring van vleermuizen als gevolg van verlichting wordt voorkomen dat met de voorgenomen ontwikkelingen geen negatieve effecten verwacht wordt op beschermde soorten. Op deze wijze is nader onderzoek en een ontheffing Wet natuurbescherming niet noodzakelijk.

Literatuur

- CROW. (2022, 2 24). ASVV - ASVV 2021 - 6.3.3.2. Opgehaald van Kennisbankcrow: <https://kennisbank.crow.nl/Kennismodule>
- ESRI Nederland (2022). <https://www.esri.nl/nl-nl/home>
- Ministerie van Economische Zaken (2016). Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Ministerie van Economische Zaken, versie 1.3.

Soortinformatie:

- www.zoogdiervereniging.nl
- www.ravon.nl
- www.sovon.nl
- www.nederlandsesoorten.nl

Waarnemingen:

- NDFD (2022). Nederlandse Databank Flora en Fauna. <https://www.ndff.nl/>
- www.verspreidingsatlas.nl

Gebiedeninformatie:

- www.natura2000.nl/gebieden (Natura 2000)
- Provincie Overijssel: www.geo.overijssel.nl/viewer/ (Natuurnetwerk Nederland en Zone ONW)

Opweg naar 100% natuurinclusief ontwikkelen, inrichten en beheren

Als Eelerwoude dagen wij onze opdrachtgevers uit natuurinclusief te ontwikkelen, in te richten en te beheren. Én daarmee samen maximaal impact te maken. Zo werken we samen aan een gezonde toekomst van huidige en toekomstige generaties.

Vanuit deze ambitie geven wij u het volgende advies mee:

- *In Europa gaat het slecht met de biodiversiteit van graslanden. Ook in Nederland zijn veel ooit algemene vlindersoorten en wilde bijen van graslanden als het icarusblauwtje, kleine vuurvlieder, hooibeestje, pluimvoetbij en grasbij buiten de natuurgebieden teruggedrongen tot bermen, slootkanten en kleine overhoekjes. Doordat deze soorten nu nog op veel plekken voorkomen zijn ze relatief makkelijk te helpen door het oppervlak bloemrijk grasland toe te laten nemen.*

Voor een vergroting van het oppervlak bloemrijk grasland is een ecologisch verantwoord maaibeheer noodzakelijk. Zodra hiermee wordt gestart komen de bloemen, vlinders en bijen vaak vanzelf en inzaaien is dan vaak niet eens nodig.

Meer bloemen en vlinders wie wil dat nou niet?

- *Het is inmiddels algemeen bekend. Het aantal insecten loopt wereldwijd terug, ook in Nederland blijkt dit uit meerdere studies. Insecten zijn erg belangrijk in het ecosysteem als plaagbestrijders, bestuivers en als voedsel voor vogels en andere dieren. In het plangebied worden bomen en struiken aangeplant, dit is natuurlijk positief, maar kan met slimme keuzes nog meer bijdragen aan de biodiversiteit.*

Door te kiezen voor soorten die van nature voorkomen (gebiedseigen soorten) en waarvan de zaden uit Nederland komen (genetisch autochtoon) kunnen insecten uit de omgeving optimaal van deze bomen en struiken profiteren. Wist u dat op een Amerikaanse eik 12 soorten insecten voorkomen en op een inheemse zomereik of wilg meer dan 400? Dit komt doordat onze insecten al duizenden jaren samenleven met inheemse bomen en struiken. Kies bij het planten voor inheemse bomen die zijn opgekweekt uit Nederlandse zaden of stekken.

Voor de insecten is dit een wereld van verschil!

- *Veel soorten dieren zijn afhankelijk van gebouwen. Doordat in ons land de steden en dorpen steeds groter worden, wordt dit een steeds belangrijker leefgebied voor dieren en planten. Door kleine aanpassingen aan de gebouwen in het plangebied kunnen deze gebouwen ook een functie voor de huismus, gierzwaluw, zwarte roodstaart, spreeuw en vleermuizen vervullen. Dit kan bijvoorbeeld door het aanbrengen van speciale dakpannen of het toegankelijk houden van de spouw voor vleermuizen.*

Vleermuizen eten duizenden muggen per nacht. Een natuurinclusieve wijk is dus zo slecht nog niet!

100% natuurinclusieve leefomgeving. Daar gaan we samen voor!

Bijlage 1: Wettelijk kader stikstof

Binnen Natura 2000 worden de meest waardevolle natuurgebieden in Europa beschermd om de hierin voorkomende biodiversiteit te behouden. Om deze biodiversiteit te beschermen is in 1979 de Vogelrichtlijn opgesteld en in 1992 de Habitatrichtlijn. Alle Europese lidstaten wijzen specifieke Vogelrichtlijn of Habitatrichtlijn gebieden aan als onderdeel van deze Natura 2000-gebieden. Per Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelen bepaald van doelsoorten of habitattypen welke gericht zijn op het behouden, uitbreiden of verbeteren van deze soorten of habitattypen. De bescherming van deze Vogel- en Habitatrichtlijn gebieden zijn in Nederland juridisch vertaald in de Wet natuurbescherming. Bij nieuwe plannen en projecten is het van belang dat deze instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden niet negatief worden aangetast. Eén van de mogelijkheden waarbij sprake is van aantasting van deze instandhoudingsdoelen is via stikstofdepositie. Stikstofdepositie veroorzaakt vermesting en verzuring op habitattypen binnen Natura 2000-gebieden en kan ervoor zorgen dat instandhoudingsdoelen niet worden gehaald. Een stikstofberekening dient te worden uitgevoerd om te bepalen of de voorgenomen plannen een significante stikstofdepositie veroorzaken op habitattypen van veelal omliggende Natura 2000-gebieden.

Wet Stikstofreductie en Natuurverbetering

Op 1 juli 2021 zijn de wet en het besluit Stikstofreductie en Natuurverbetering² in werking getreden. Dit betekent dat vanaf dat moment er geen vergunningplicht is voor een groot aantal projecten met een tijdelijke stikstofuitstoot. De volgende activiteiten worden vrijgesteld van de vergunningplicht:

“het verrichten van een bouwactiviteit of een sloopactiviteit die het feitelijk verrichten van bouw- of sloopwerkzaamheden aan een bouwwerk betreft, met inbegrip van de daarmee samenhangende vervoersbewegingen; het aanleggen, veranderen of verwijderen van een werk, met inbegrip van de daarmee samenhangende vervoersbewegingen.”

Bron: Besluit van 14 juni 2021 tot wijziging van enkele algemene maatregelen van bestuur (stikstofreductie en natuurverbetering).

---

² <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2021-287.html>

De nota van toelichting beschrijft hierbij expliciet bouw- en aanlegactiviteiten voor o.a. de realisatie van woningen:

“Voorbeelden van activiteiten die onder de vrijstelling vallen, zijn de bouw en sloop van woningen, utiliteitsgebouwen, bruggen en viaducten, en bouw- en aanlegactiviteiten voor duurzame energieopwekking, grond-, weg- en waterbouw, waaronder straten, pleinen, wegen, het verplaatsen van grond in het kader van bouwrijp maken van een terrein, spoorwegen, waterstaatswerken, waterwegen, waterkeringen, energie infrastructuur, telecommunicatie-infrastructuur, drinkwaterinfra-structuur zoals waterleidingen, pompstations en winputten, openbare hemelwater- en ontwateringsstelsels en vuilwaterriolen.

De partiële vrijstelling omvat de vervoersbewegingen die samenhangen met de werkzaamheden, zoals aan- en afvoer van bouwmaterialen en bouw- en sloopafval, transport van werknemers en werktuigen van en naar de bouwplaats, de emissies van werktuigen op de bouwplaats (aggregaten, bouwmachines, mobiele puinbrekers, baggerwerk- of baggervaartuigen et cetera) en eventuele tijdelijke omrij- en omvaar-effecten als gevolg van de werkzaamheden”

Bron: Nota van toelichtingen, Hoofdstuk 5 (Partiële vrijstelling van de Natura 2000-vergunningplicht voor bouwen, slopen en aanleggen), paragraaf 4 (Reikwijdte vrijstelling).

Daarnaast is het zo dat de vrijstelling voor de bouwfase ook geldt bij nieuwe bestemmingsplannen, welke vastgesteld dienen te worden. Dit komt doordat projecten, welke voortvloeien uit het bestemmingsplan, steeds op andere locaties plaatsvinden, emissies van slechts tijdelijke aard zijn, het merendeel van de deposities wordt opgenomen en het totaal van emissies tijdens de bouwfase maakt slechts een klein gedeelte uit van de stikstofdeken.

“Deze partiële vrijstelling kan ook helpen bij het vaststellen van bestemmingsplannen door gemeenten. Als het bestemmingsplan dient om bepaalde bouwactiviteiten of de aanleg of wijziging van werken mogelijk te maken, zal voor dit onderdeel van het plan kunnen worden verwezen naar het feit dat al een beoordeling door de wetgever heeft plaatsgevonden die een partiële vrijstelling voor de bouwfase van het project heeft vastgesteld. Als gevolg daarvan kan bij de beschouwing van de stikstofemissies wat betreft de bouwfase gebruik worden gemaakt van de onderbouwing in de toelichting van het besluit.”

Bron: Nota van toelichtingen, Hoofdstuk 5 (Partiële vrijstelling van de Natura 2000-vergunningplicht voor bouwen, slopen en aanleggen), paragraaf 4 (Reikwijdte vrijstelling).

Om in het kader van een goede ruimtelijk ordening toch een beeld te hebben bij de effecten, als gevolg van de bouwactiviteiten, is voor de bouwfase op basis van vergelijkbare (woningbouw)initiatieven een indicatieve stikstofberekening uitgevoerd waarin alle ontwikkelingen als geheel zijn berekend. Hierbij is er rekening mee gehouden dat de deelprojecten gefaseerd worden uitgevoerd. Een concrete stikstofberekening is op dit moment niet aan de orde en ook niet mogelijk.

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstof.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

*Meer toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via:
www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers*

Contactgegevens

Rechtspersoon Eelerwoude
Inrichtingslocatie Savornin Lohmanstraat,
7604 EG Almelo

Activiteit

Omschrijving Bouw woningen Savornin Lohmanstraat Almelo
Toelichting Gebruik van 8 eensgezinswoningen aan de Savornin Lohmanstraat te Almelo

Berekening

AERIUS kenmerk S6i2Qg2t3NPD
Datum berekening 24 februari 2022, 09:03
Rekenconfiguratie Wnb-rekengrid

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH3	Emissie NOx
Savornin Lohmanstraat - Beoogd	2023	0,0 kg/j	0,6 kg/j

Resultaten

	Hoogste depositie	Hexagon	Gebied
Savornin Lohmanstraat - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	0,00 ha		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	0,00 ha		
Grootste toename van depositie	0,00 mol/ha/j		
Grootste afname van depositie	0,00 mol/ha/j		

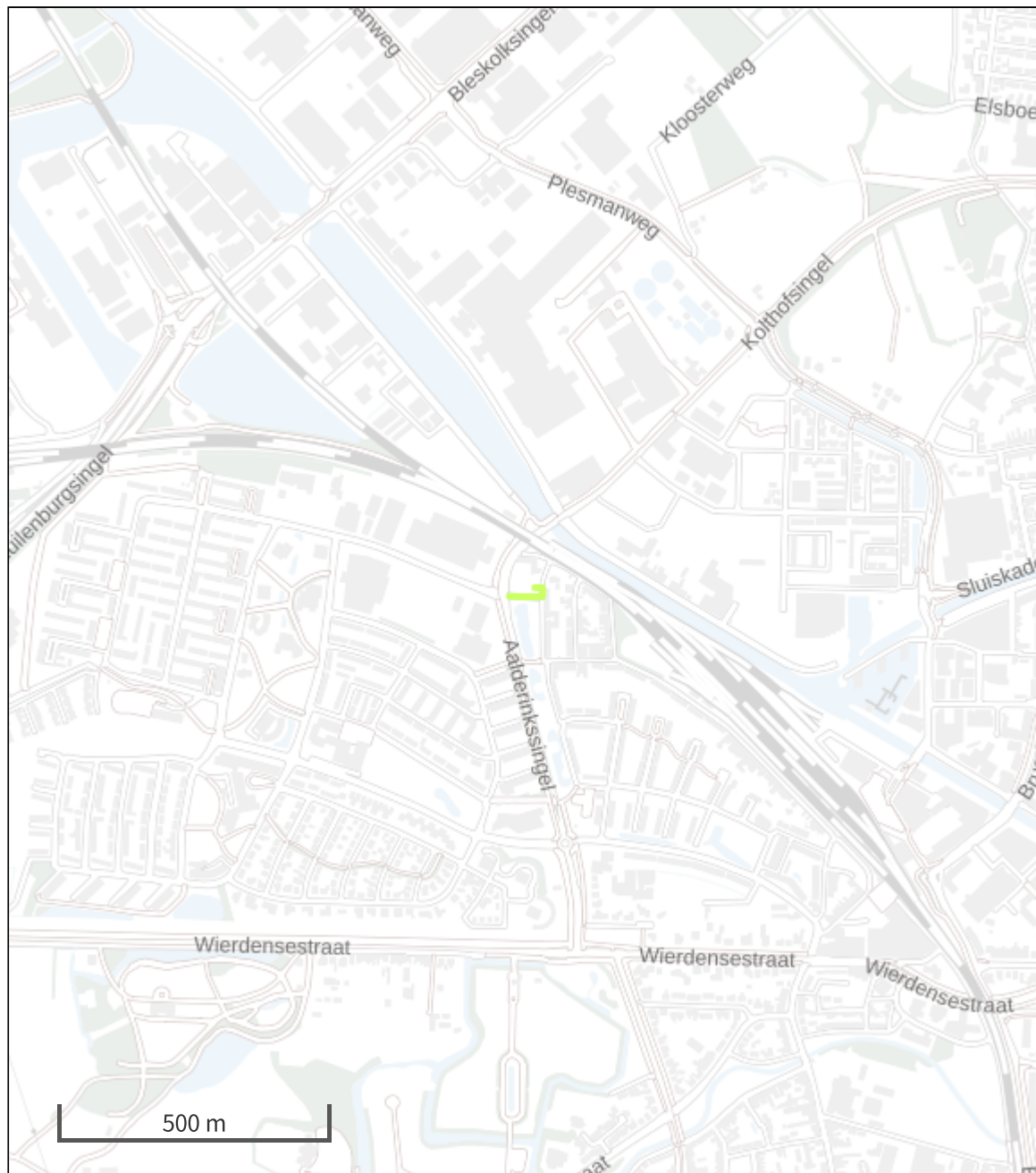

Savornin Lohmanstraat (Beogd), rekenjaar 2023

Emissiebronnen	Emissie NH3	Emissie NOx
 Verkeersnetwerk	0,0 kg/j	0,6 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

Habitatrichtlijn	Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn	Grootste afname van depositie
Vogelrichtlijn	Niet bepaald	Grootste toename van depositie
		Hoogste totale depositie

De bronnen op de kaart horen bij de Beoogde situatie.

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Savornin Lohmanstraat" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol/ha/jr)
Totaal	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS versie	2021.0.4_20220217_5a8b67b7c6
Database versie	2021.0.4_5a8b67b7c6

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
<https://www.aerius.nl/>